

trvá určitý služební výkon úředních orgánů, poněvadž jeho účel nemusí směřovati výhradně k zmaření nějakého úředního výkonu, nýbrž může býti jakýkoli, na př. může směřovati k rušení veřejného pokoje a pod. Z výpovědi detektivů, k nimž soud v tomto směru nepřihlíží, což stížnost právem vytýká jako neúplnost dle čís. 5 Šu 281 tr. ř., vychází na jevo, že v době, kdy detektivové opouštěli domek S-ův, byvše donuceni nejbližším vlakem z K. odjeti, trvalo ještě sročení, a že se P. nejpozději v tomto okamžiku k němu připojil.

Pokud jde o přestupek dle § 312 tr. zák. přehlíží soud, že detektivové v době pronesených výroků byli dosud na místě, kde měl býti vrchnostenský příkaz vykonán, že, pokud s tohoto místa se nevzdálili, byli ještě ve výkonu služby, a že nezáleží na tom, že neprováděli právě nějakého určitého výkonu služebního, nebo že již od něho ustali, neboť i cesta k místu určitého výkonu úředního i cesta od něho jsou částí služebního úkonu, a urazil-li obžalovaný P. policejní orgány, věda, kdo jsou, i to, že se v službě nalézají, pak dopustil se přestupku § 312 tr. z.

Čís. 436.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pro pojem pletich se nevyžaduje, by děly se tajně.

Předražování (§ 7 cit. zák.) jest spácháno již vývěsem přemrštěné ceny.

(Rozh. ze dne 2. května 1921, Kr I 776/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 12. srpna 1920, jímž byla stěžovatelka odsouzena pro přečiny dle § 7 odstavec třetí a § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Mouka jako mlýnský výrobek je dle příslušných zákonných předpisů vyřaděna z předmětů volného obchodování a podrobena hospodářství vázanému. Poněvadž pak nudle jsou výrobkem z mouky, nebyl volný obchod ani s nimi dovolen. Veškeré obchodování s předměty vázaného hospodářství, ať ve stavu původním či zpracovaném, mimo způsob úředně předepsaný, děje se neoprávněně, pokoutně a je již tím samým pletichou ve smyslu § 11, čís. 4 zákona o lichvě, jakmile je způsobitelným, ceny předmětů potřeby stupňovati. Byla proto obžalovaná uznána správně vinnou přečinem pletich za to, že proti zákonným předpisům obchodovala s nudlemi, výrobky to moučnými, a byly pletichy ty též způsobitelné, ceny předmětů potřeby stupňovati, uváží-li se, že dle výpovědi dozorcího orgánu úřadovny pro potírání lichvy stály podobné nudle, dodávané pro apro-

visaci, 4 K 50 h za 1 kg, kdežto obžalovaná je měla na prodej po 1 K 30 h za 10 dkg, tudíž 13 K za 1 kg. By účinek trestné činnosti pletichářské jevil se anebo byl způsobitelným jevití se ve vlivu na utváření se cen dotyčného druhu zboží na trhu vůbec, ke skutkové povaze přečinu pletich se nevyžaduje. Vyhledává se jen způsobnost jednání, ceny zvyšovati, a o tom nemůže býti vzhledem k rozpětí uvedených cen nejmenší pochybnosti. Je proto též se stanoviska přečinu pletich nerozhodno, šlo-li o ojedinelý případ anebo malé množství předmětu potřeby, poněvadž i v takových případech může nastati zákonem zbraňované zdražení, jemuž čeliti je právě úkolem zákona o lichvě. Že se nákup nestal potají, nýbrž veřejně v krámě, je bez významu, ježto zákon nevyžaduje pro pojem pletich nějakých tajných machinací. Tvrzení stížnosti, že obžalovaná chtěla nudle spotřebovati ve své domácnosti, má proti sobě opačné zjištění nalézacího soudu. Ku přečinu pletich se nějakého zisku na straně pachatelově nevyžaduje a není proto také v subjektivním směru zapotřebí, by pachatel jednal v úmyslu ziskuchtivém, anebo v úmyslu, ceny vyháněti. Stačí pachatelovo vědomí, že činnost jeho zmíněnou způsobnost má, což rozsudek o obžalované jako obchodnici výslovně zjišťuje. Výrok nalézacího soudu co do přečinu pletich je proto po stránce právní úplně bezvadným a není tu stížností uplatňovaného důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. Totéž platí i o výroku ohledně přečinu přímého předražování dle § 7 čís. 3 zákona o lichvě. Stížnost namítá, že o tomto trestném činu nemůže zde býti proto řeči, poněvadž obžalovaná nikomu nudle neprodala, ba ani nenabízela. Než právem poukazuje nalézací soud k tomu, že pouhým vývěsem ceny, označené na zboží, na prodej vyloženém, činí se již nabídka koupěchtivým ke koupi a že již tím žádá se cena. Neboť žádati cenu znamená dáti na jevo jakkoli, že žádající je ochoten zboží kupujícímu přenechati za dotyčnou cenu. Je proto s hlediska § 7 čís. 3 zákona o lichvě úplně lhostejno, došlo-li skutečně k obchodu, nebo byla-li prodávajícím učiněna konkrétní nabídka. Budiž tu poukázáno k případům nabídek zboží inseráty, oběžníky, cenníky a pod., jež přece. požadována-li v nich za předměty potřeby cena zjevně přehnaná, zajisté spadají pod hledisko citovaného zákona, ač osoba kupcova je předem nejista. Další námitka stížnosti, že šlo jen o malé množství zboží, je bez významu, ježto zákon v příčině té nerozlišuje. Nebylo proto třeba zjišťovati, koupila-li obžalovaná nudlí více než 2 kg. Zákon nečiní též skutkovou povahu závislou na braní zřejmě přemrštěného zisku, nýbrž na požadování zřejmě přemrštěné ceny, a je proto nezávažno, by bylo zjištěno, jakého zisku by byla obžalovaná prodejem oněch dvou kilogramů docílila a byl-li tento zisk přemrštěným či nikoli. Bez významu je dále pro posouzení věci, zač obžalovaná nudle koupila, poněvadž rozhodno je jen, co za ně požadovala, totiž, jak rozsudek zjišťuje, cenu, převyšující několikanásobně platnou cenu maximální. V subjektivním ohledu vyžaduje se k tomuto přečinu jen, by si pachatel byl vědom zřejmě přemrštěnosti požadované ceny, kteréžto vědomí obžalované vychází ze zjištění rozsudku na jevo a nemohlo jí jako obchodnici vzhledem k značnému rozpětí mezi maximální cenou a cenou požadovanou býti nepovědomo. Že obžalovaná dopustila se činu u využití mimořádných poměrů válkou vyvolaných, rozsudek zjišťuje a je jakékoli brojení proti tomu dle §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. nepřipustno.